

ŹRÓDŁA ILUSTRACJI

Zdjęcia pochodzą ze zbiorów: Agencji Bettmann/Corbis (s. 281), Agencji EastNews (s. 346: fot. Leszek Łożyński, 368: fot. Wojtek Łaski, 435 dół, 450 dół i 451: fot. Grzegorz Rogiński, 470), Agencji Epoka (s. 423 góra: Maciej Goliszewski), Agencji Forum (s. 97 środek, 294, 296, 340: fot. Edmund Pepliński, 392 dół: fot. Chris Niedenthal, 401 góra: fot. Anna Pietuszek, 411 dół: fot. Zbigniew Trybek, 411 góra: fot. Wacław Rymko, 412: fot. Erazm Ciołek, 414: fot. Chris Niedenthal, 417: fot. Grzegorz Jakubowski, 419: fot. Jan Bogacz, 420 dół: fot. Krzysztof Paweła, 420 góra: fot. Ireneusz Sobieszczuk, 421: fot. Wojciech Kryński, 422: fot. Jerzy Michalski, 428 : fot. Gabriel Podolski, 431: fot. Chris Niedenthal, 435 (Bujak): fot. Sławek Biegański, 442 góra: fot. Piotr Jaxa Kwiatkowski, 440 dół: Chris Niedenthal, 443, 445: fot. Chris Niedenthal, 448, 449: fot. Erazm Ciołek, 450 góra: fot. Chris Niedenthal, 452, 453: fot. Chris Niedenthal, 455: fot. Grzegorz Rogiński, 456: fot. Erazm Ciołek, 457: fot. J. Stachowicz, 458: fot. Jan Bogacz, 460: fot. Aleksander Keplicz, 464: fot. Jerzy Kośnik, 465: fot. Roman Kotowicz, 467: fot. Aleksander Jałosiński, 468: fot. Jerzy Kośnik, 469 góra: fot. Erazm Ciołek, 471: fot. Jan Morek), Agencji Fotonova (416 dół: fot. Tomasz Wierzejski, s. 440 góra: fot. Krzysztof Raczkowski), Archiwum Akt Nowych (s. 124, 224, 255, 330), Archiwum Archidiecezjalnego w Gnieźnie (s. 329 góra), Archiwum Biskupa Ignacego Tokarczuka (s. 372 góra), Archiwum Państwowego m.st. Warszawy (s. 94), Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego (s. 65, 99 góra), Centralnego Archiwum Wojskowego (s. 70), Stanisława Czechaka (s. 119), Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej (s. 145 dół), Instytutu i Muzeum Generała Władysława Sikorskiego (s. 193), Instytutu Prymasowskiego (s. 322), Instytutu Teatralnego (s. 100 z lewej i środek), Stanisława M. Jankowskiego (s. 405), Niny Kardys (s. 48 góra), Jerzego Kirszaka (s. 135), Jakuba Lipińskiego (s. 35), Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego (s. 37, 78, 88, 178 z prawej, 257, 287 dół), Muzeum Narodowego w Warszawie (s. 98 dół), Muzeum Powstania Warszawskiego (s. 188), Muzeum Śląskiego w Katowicach (s. 98 góra z prawej), Muzeum Ziemi Wieluńskiej (s. 108), Narodowego Archiwum Cyfrowego (s. 12 dół, 14, 22–24, 28, 29 dół, 30, 31, 43, 45, 46 dół i środek, 48 dół i środek, 50, 51, 53, 54, 59, 60, 62, 64 góra, 66, 69, 71, 75, 79, 82, 83, 85, 87, 89, 90, 93, 95 góra, 96, 99 dół, 100 z prawej, 101 z lewej, 105, 106, 107 góra, 108 góra, 110, 112, 113 góra, 120 dół, 123, 125 góra, 136–139, 141, 142 dół, 144 z lewej, 147 dół i z lewej, 151, 157 z lewej, 162 dół, 166 dół, 173 góra, 174, 176, 177, 181, 186 góra, 187, 191, 192, 194, 203, 209 dół, 268 dół, 271 góra, 310: fot. Zbyszko Siemaszko, 359: fot. Zbyszko Siemaszko, 363), Ośrodka „Karta” (s. 12 góra, 29 góra, 86, 128, 131, 134, 153 góra, 172, 200, 215, 240, 283 dół, 313, 314, 334: fot. Stanisław Gawliński, 342: fot. Romuald Broniarek/Jan Morek, 352: fot. Jarosław Tarań, 372 dół, 373, 381, 384: fot. Janusz Krzyżewski, 388, 390, 391, 397: fot. Romuald Broniarek, 400: fot. Erazm Ciołek, 401 dół, 430: fot. Janusz Rydzewski, 438: fot. Marcin Jabłoński), Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau (s. 122 góra i dół, 165 z prawej), Polskiej Agencji Prasowej (s. 97 z prawej, 157 z prawej, 196, 209 góra, 210, 211, 221, 225, 227, 228 dół, 231–233, 235, 236, 238, 241: fot. Jerzy Baranowski, 242, 244, 245: fot. Stanisław Dąbrowiecki, 247, 252, 253 góra: fot. Stanisław Wdowiński, 257 dół: fot. Jerzy Baranowski, 258, 259 góra:

fot. Zygmunt Wdowiński, 260, 261 góra: fot. Jerzy Baranowski, 269, 270 dół: fot. Zygmunt Wdowiński, 273 dół: fot. Janusz Uklejewski, 277–279, 280 dół: fot. Zygmunt Wdowiński, 284: fot. Jerzy Baranowski, 285, 288 góra: fot. Pieńkowski, 289, 290 góra: fot. Targoński, 291, 293: fot. Wojciech Kondracki, 297, 302: fot. Janusz Uklejewski, 303: fot. Zbigniew Matuszewski, 304: fot. Zygmunt Wdowiński, 306 góra: fot. Stanisław Czarnogórski, 311 dół: fot. Bolesław Miedza, 311 góra: fot. Stanisław Dąbrowiecki, 315: fot. Edmund Uchymiak, 316: fot. Stanisław Jakubowski, 317, 318 dół, 318 góra: Stanisław Jakubowski, 321: fot. Stanisław Czarnogórski, 328: fot. Mariusz Szypeko, 332: fot. Mariusz Szypeko, 343: fot. Zygmunt Wdowiński, 344 i 347: fot. Stanisław Czarnogórski, 348: fot. Stanisław Jakubowski, 350: fot. Bolesław Miedza, 355: fot. Tadeusz Zagoździński, 356: fot. Piotr Baracz, 357 dół: fot. Ryszard Okoński, 357 góra, 358 dół, 358 góra: fot. Marek Langda, 360: fot. Witold Rozmystowicz, 364, 370 dół: fot. Zbigniew Matuszewski, 374 dół: fot. Roland Witschel, 375: fot. Zbigniew Matuszewski, 376: fot. Ryszard Okoński, 392 góra: fot. Ryszard Rzepecki, 395: fot. Andrzej Rybczyński, 396: fot. Maciej Kłóś, 398 dół: fot. Andrzej Rybczyński, 398 góra: fot. Marian Sokołowski, 401 góra z lewej: fot. Witold Rozmystowicz, 416 góra, 444: fot. Grzegorz Rogiński, 446: fot. Stanisław Jakubowski, 454: fot. Stanisław Jakubowski, 461: fot. Damazy Kwiatkowski), Stowarzyszenia Maj '77 (s. 385), Mateusza Szpytmy (s. 169 góra), Wydawnictwa NORTOM (s. 179), Wydawnictwa Sorus (s. 100 dół), YIVO Institute for Jewish Research (s. 47), Zamku Królewskiego w Warszawie (s. 13), Żydowskiego Instytutu Historycznego (s. 163 dół, 166 góra, 168). Pozostałe ilustracje pochodzą ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej i autorów.

Wykorzystano także zdjęcia autorstwa:

Katarzyny Chmielowiec (s. 325), Krzysztofa Furmanka (s. 402), Tomasza Gintera (s. 33 dół), Mirosława Rakowskiego (s. 349), Piotra Życieńskiego (s. 121).

Portret Janusza Kurtyki (s. 2): Paweł Ulatowski.